

Програмна система на детската градина

Утвърждавам:

Директор: М. Илиева

Програмната система е приета на заседание
на педагогическия съвет
Протокол № 6./12.09.2025г.
утвърдена е със Заповед № 2../16.09.2025г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на детска градина „Щастливо детство“, с. Мечка общ. Плевен, ул. „Охрид“ №2
GSM 0885/329-226 e-mail: detstvomechka@abv.bg

Концепция за образователната политика на детската градина:

Глобална цел на образователната политика на ДГ „Щастливо детство“ с. Мечка е осигуряване на качествено образование и социализация на децата от разновъзрастова група, при целодневен престой в детското заведение, създаване на безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд и качествено изпълнение на поетите отговорности.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Тя създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и ДОС от 2016 г.; отчита спецификата на детската градина и съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

Програмната система, по която ще работим през учебната година е ангажирана с конкретен подход, прилаган гъвкаво и адаптивно към всяко дете. Отношението към децата е съобразено с тяхната самоценност като развиващи се личности със съответните перспективи за тяхното индивидуално формиране и развитие. Основни насоки за работа ни дават нормативните документи на МОН, „Етичният кодекс“, „Законът за дискриминацията“.

Гарантираме правото на избор от децата в различните познавателни дейности и ситуации, като използваме индивидуална и групово форма на работа. Съвместно с родителите ще работим за повишаване на резултатите от образователно-възпитателния процес и за по-бързата адаптация и социализация на децата.

За реализиране на целите на образователната политика на ДГ в с. Мечка от голямо значение е работата на всеки член на колектива и най-вече тази на

Програмна система на детската градина

директора, който трябва да осигури:

- Ефективен стил на ръководство;
- Едновременно взискателност и свобода на действие;
- Приобщаване, осъзнаване и съпричастност на всички членове на колектива към общата цел на дейността в ДГ;
- Повишаване квалификацията на учителите;
- Осъществяване на ефективно сътрудничество с родителите.

Концептуални цели:

Основна цел: Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционално благополучие.

Водещи цели:

1. Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС 2016 г.
2. Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето в съответствие със задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
4. Активно присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
5. Да защити равните шансове за обучение и развитие на деца в междуетническото пространство като решаващи за обществения им съвместен бъдещ живот.

Основни принципни положения

- Осигуряване на равни шансове на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит.
- Отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие.
- Развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето.
- Формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми.
- Уважение към различните етноси и култури.
- Формиране на умения за работа в екип (в група).
- Разгръщане на творческите заложби на всяко дете.
- Формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие.
- Формиране на умения за комуникиране както с възрастни, така и с връстници.
- Постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник; сътрудник и партньор.
- Съчетаване на практическа и умствена дейност.

Програмна система на детската градина

- Оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание.
- Формиране на динамична система от представи, умения и отношения.
- Проследяването на детските постижения е в основата на трите етапа на учебния процес: възприемане на информацията, разбиране и приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия.
- Отношенията между родители и учители се изграждат на основата на разбирателство, толерантност, подкрепа и взаимодействие в името на детето.
- Гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.
- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейността на детската градина.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- Постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст.
- Личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групов играва и познавателна дейност.
- Компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления.
- Конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование.
- Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата.
- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейността на детската градина.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определени очаквани резултати, свързани с цялостното развитие на детето. Основни участници в този процес са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Детската градина осигурява играва дейност във всички видове организации на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Подходи на педагогическото взаимодействие

В ДГ "Щастливо детство" с.Мечка се прилага индивидуален подход към детската личност. Даваме възможности на всяко дете да прави своя избор, чрез провеждане на различни дейности с оглед на неговото цялостно развитие. В различните ситуации при реализиране на програмните задачи се използват разнообразни подходи: игрови, демонстрация, упражнение, дидактични игри,

Програмна система на детската градина

нагледно моделиране, сравнение, наблюдение, беседа, обследване, интерактивни методи и др. Те ще се прилагат съобразно възрастовите особености на децата и конкретната необходимост.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми. Те се прилагат в съответствие с утвърдената програмна система на детската градина при зачитане потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебното време и осигуряват постигането на компетентностите като очаквани резултати.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение и се утвърждава от директора на детската градина. В ДГ „Щастливо детство“ - с. Мечка. Седмичното разпределение е съобразено с възможностите на децата в разновъзрастовата група, в която 100% от децата са от ромски произход и 50% от тях не владеят български език.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие разширяват и усъвършенстват отделните компетентности по образователни направления, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяването на живота на децата в детското заведение. Като допълнителни форми ще се използват **игрите**: театрални, сюжетно-ролеви, конструктивни, подвижни, музикални; утринна гимнастика; творчески занимания по интереси; формиране на битови, здравни и хигиенни навици. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в ДГ, с цялостната организация на деня и с интересите на децата.

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи:

Образователни направления	първа възрастова група	втора възрастова група	трета възрастова група	четвърта възрастова група
Български език и литература	4	4	5	5
Математика	1	2	2	3
Околен свят	2	2	2	2
Изобразително	1	2	2	2

Програмна система на детската градина

изкуство				
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
общ брой педагогически ситуации	14	17	18	19

В детската градина учителите осъществяват обучение по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, които са взаимносвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

-Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

-Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

-Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

-Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

В детската градина гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи интегрирано в обучението по образователните направления и в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Начините и формите за осъществяване на обучението се определят в тематичното разпределение към различните образователни направления и се осъществява от учителките, чрез занимания, дейности и проекти, равномерно през цялата учебна година по тематични области свързани с:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;

- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ.

Тематично разпределение

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности (знания, умения и отношения) като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата, както и методите и формите за проследяване на постиженията им. То се разработва от учителката в началото на учебната година, като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда и се заверява от директора.

Тематичното разпределение по образователните направления за групата се характеризира с:

- Ритмично и балансирано разпределение на образователното съдържание по теми, месеци и седмици.
- Принадлежност на всяка тема към съответно образователно ядро.
- Очаквани резултати от целенасочената работа по всяка тема.

Проследяване на резултатите от предучилищното образование на децата

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата се определя и осъществява от учителката в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата по образователните направления в началото и края на учебната година и се вписват в електронния дневник.

То има следните задачи:

- да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за групата; по отношение на всяко дете;
- на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
- да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености на децата.

След изпълнение на дейностите учителката информира родителите за индивидуалните постижения на детето.

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразява в детско портфолио. Информацията, която получават те, трябва да бъде позитивна, обективна и насочваща, чрез развиващата програма за по-нататъшната индивидуална работа с детето. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.

В 14-дневен срок преди края на учебното време учителката установява готовността на детето за училище. Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

Методите за проследяване постиженията на децата, които се прилагат в ДГ са:

- Наблюдение - учителят получава информация, чрез която опознава индивидуалното развитие на децата и установява характерните възрастови и индивидуални особености, ограничения и затруднения. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествена среда, която включва – неговият дом и детската група, в която всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Това ще улесни работата през цялата учебна година за развиване детския потенциал.

- Познавателни задачи – използват се за установяване резултатите по седемте образователни направления през учебната година и са два вида:

1. Задачи със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им.

2. Задачи със свободен отговор, които се използват при установяване на изпълнителски умения-пеење, свирене, рисуване, моделиране, конструиране, при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайния резултат.

- Продукти от дейността на децата – децата създават при престоя си в ДГ различни по характер продукти: фантастични разкази, игри, рисунки, приложения, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигурки и др. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес.

Формите за проследяване постиженията на децата, използвани в ДГ са:

- текущи- проследяват ежедневно процеса на развитие на детето през учебната година;

- на принципа „вход-изход“, чрез ситуации-също включени в хорариума на образователното направление.

Портфолио - хронологично и автентично проследяване на резултатите от процеса на социализация, възпитание и обучение на детето в ДГ. Това е своеобразен запис на детското развитие от постъпване на детето в детската градина и продължава до края на подготвителна група. Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги „видими“ и помага на учителя да направи

съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителите.

Според носителя на информация портфолиото може да бъде: хартиено или електронно.

Основни характеристики на детското портфолио:

- Да се анализират, обобщят и систематизират резултатите от дейностите на детето.
- Да се оценят обективно детските постижения.
- Да се уважи и стимулира неповторимостта у всяко дете.
- Да се планира по-нататъшната програма за личностното развитие на детето.

Учителите прилагат принципите за обективност, личностен и индивидуален подход, автентичност, хронологичност, прозрачност, креативност и успеваемост, етичност и професионализъм при създаването на портфолиото.

Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки (на предмети, продукти от различните дейности- моделиране, конструиране, игри и т.н.); резултати от дидактични задачи; участия в тържества (снимки, дискове); чек листове, които отразяват постигнатите конкретни резултати в развитието и обучението. В детското портфолио се поставят грамоти и отличия.

Съдържанието на портфолиото на детето включва:

- Данни за институцията.
- Лични данни за детето.
- Общи данни за обучението-период на обучение в детската градина, организация и др.
- Информация за постиженията и резултатите от предучилищното образование.
- Материали от продуктивната дейност и други материали по преценка на учителите и утвърждаващи успехите на детето.
- Снимков материал.
- Грамоти, награди и др.

Периодични - в началото и в края на учебното време. Използват се за проследяване на резултатите от постиженията на детето и за автентично оценяване по седемте образователни направления - чрез интервю, педагогическо наблюдение и познавателни задачи.

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на ПО за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Педагогът, който се явява и активен участник и съавтор на образователната промяна, следва да въвежда нови образователни технологии като работа и форма на сътрудничество със семейството. Такава дейност е значима и за децата, защото тяхното познавателно, емоционално и социално поведение и отношение се формира по естествено достъпен и хармоничен път. Дейността е значима и за

семействата, защото обогатява педагогическата им култура и очертава тенденции за позитивна и положителна промяна на семейната среда. За да може всички действия и отношения в детската градина да бъдат в полза на детето и да не противоречат на ценностната му система, изградена в семейството, е необходима действена и постоянна връзка между семейството и детската градина. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции. Отношенията между родители и учители трябва да се изгражда на основата на разбирателство, единомислие, непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството, трябва да осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детски свят и да разменя постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Родителите са първите възпитатели на децата и от тях зависи много тяхното по-нататъшно развитие.

Задачи:

- Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците;
- Да регламентира техните права и задължения;
- Да определи формите и подходите на сътрудничеството;
- Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса.

Форми на взаимодействие между детската градина и семейството

-Преки контакти (разговори), това е времето, когато родителите водят или вземат детето от градина. Във връзка с тяхната цел, разговорите могат да бъдат: първоначален и опознавателен; информативни разговори; рутинни.

-Съобщения –размяната на съобщения е резултатно средство за осигуряване на непрекъснато общуване.

-Родителски табла за съобщения-предоставя се информация, относно промени в седмичното разписание; правилата в групата; предстоящи празници; важни събития и новини от живота на детската градина; материали във връзка с детското развитие; продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки)

-Консултации-те са с продължителност 30-40 мин., в удобно за родителите време.

-Родителски срещи-групова форма за общуване.

-Открити моменти от живота на детето в детската градина-открити педагогически ситуации, развлечения и съвместни дейности, „отворени врати“ за родителите във всеки удобен момент от режима.

-Практикуми-интерактивна форма не само за даване на информация, но и за практически занимания с родителите.

При наличие на ефективно взаимодействие на родители и педагози ще има ползотворно влияние и те взаимно ще се допълват в изпълнение на своите социални роли и функции, което носи положителни моменти.

Според чл. 2, ал. 2 от ЗПУО: Участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите.